

Ministerstwo Infrastruktury

Departament Gospodarki Wodnej

Znak pisma: DGW-3.0210.9.2025

Warszawa, 15 września 2025

Pan

Szymon Wróbel

Sekretarz Strony Rządowej

Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego

Pan

Marek Wójcik

Sekretarz Strony Samorządowej

Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego

Szanowni Państwo,

w nawiązaniu do pisma Związku Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 3 września 2025 r., w którym w ramach opiniowania przez Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego przekazano stanowisko do projektu ustawy o zmianie ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków oraz ustawy Prawo wodne (UD48), do zgłoszonych uwag przedstawiam następujące wyjaśnienia.

1. W odniesieniu do **uwag nr 1 i 4** wskazujących na **konieczność pozostawienia do wyłącznej właściwości samorządu sposobu wywiązywania się z realizacji zadania własnego** polegającego na dostarczaniu wody, odprowadzaniu i oczyszczaniu ścieków, a także **braku zgody na przyznanie Wodom Polskim kompetencji do weryfikacji stawek przewidujących wzrost wyższy niż 15%** (przynajmniej w pierwszych 2 latach), przedstawiam następujące informacje.

Propozycje rozwiązań ujęte w projekcie ustawy w zakresie przekazania kompetencji do zatwierdzania taryf do jednostek samorządu terytorialnego są oczekiwane ze strony samorządowej. Projekt ustawy zakłada więc przekazanie radzie gminy kompetencji do zatwierdzania taryf. Jednak mając na uwadze wnioski z kontroli Najwyższej Izby Kontroli (NIK) niezbędne było w przypadku znacznej zmiany cen zapewnienie kontroli zewnętrznego podmiotu – organu regulacyjnego. Zgodnie z wnioskami NIK z kontroli pn. „Kształtowanie cen usług za dostarczanie wody i odprowadzanie ścieków”, Nr ewid. 20/2016/P/15/101/LSZ, należy ustanowić funkcję zewnętrznego regulatora rynku na poziomie centralnym lub regionalnym, do którego zadań należałaby np. analiza ekonometryczna prowadzona w oparciu o dane uzyskiwane z przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych. Ustanowienie zewnętrznego regulatora ma na celu zapewnienie ustawowej ochrony interesów odbiorców usług przed nieuzasadnioną zmianą cen usług wodociągowo-kanalizacyjnych przez zewnętrzny podmiot względem gminy. Na przedmiotowe kwestie zwracał także Urząd Ochrony Konkurencji

i Konsumentów w toku opiniowania projektu ustawy. Tym samym ujęte w projekcie ustawy rozwiązania zakładają wykonanie ww. wniosków NIK.

Należy wskazać, że realizując postulaty samorządów projekt ustawy zakłada, ograniczenie w miarę możliwości, roli organu regulacyjnego w procesie zatwierdzania taryf. W związku z tym zakłada się, że kontrola organu regulacyjnego będzie ograniczona tylko do nielicznych przypadków – mianowicie znacznej zmiany cen i stawek opłat w projekcie taryfy. Tym samym w większości przypadków w procedurze zatwierdzania taryfy nie będzie występował organ regulacyjny i rada gminy będzie miała samodzielną kompetencje do zatwierdzania taryf. Zaproponowane w projekcie ustawy rozwiązania prawne stanowią kompromis pomiędzy oczekiwaniami strony samorządowej zmierzającymi do ponownego powierzenia gminom kompetencji do zatwierdzania taryf, z drugiej zaś strony zapewnią realizację wniosków NIK. Jednocześnie informuję, że wydaje się niecelowe odroczenie, np. o 2 lata, obowiązku uzgodnienia projektu taryfy z organem regulacyjnym. Wynika to z faktu, że przez ten okres nie byłaby zapewniona kontrola zewnętrznego podmiotu nad procesem zatwierdzania taryf. Rolą organu regulacyjnego jest bowiem zapewnienie ustawowej ochrony interesów odbiorców usług przed nieuzasadnioną zmianą cen usług wodociągowo-kanalizacyjnych.

2. W odniesieniu do **uwagi nr 2** dotyczącej faktycznie taryfy progresywnej, wskazującej, że **projekt ustawy nie powinien pełnić roli socjalnej**, a różnicowanie opłat w zależności od dochodu mieszkańców czy od zużycia prowadzi wprost do takich zależności, przedstawiam następujące informacje.

Taryfa progresywna to rodzaj taryfy, która zakłada zróżnicowanie cen i stawek opłat za dostarczanie wody dla mieszkańców w zależności od ilości wody dostarczanej do nieruchomości i w zależności od liczby osób zamieszkałych w poszczególnych budynkach i lokalach. Taryfa progresywna ma na celu zachęcenie mieszkańców do racjonalnego korzystania z wody lub zapewnienie wody po niższych cenach dla gospodarstw domowych na poziomie niezbędnym do zaspokojenia podstawowych potrzeb egzystencjalnych członków gospodarstwa domowego. Przyjęcie przedmiotowego rozwiązania przez radę gminy jest fakultatywne i zależy od wielu czynników, np. warunków ekonomicznych czy też geograficznych na terenie danej gminy. Tym samym możliwość wprowadzenia taryfy progresywnej zapewni gminom dodatkowy instrument prawny, który może wspierać inicjatywy proekologiczne (zachęcające do racjonalnego zużycia wody), lub społeczne (uwzględniające podstawowe potrzeby egzystencjalne gospodarstw domowych. Jednocześnie mając na względzie występującą suszę hydrologiczną na terenie Polski wprowadzenie ww. rozwiązań ma stanowić realną zachętę finansową do oszczędzania wody (promując mniejsze zużycie wody), lub niższe ceny za dostarczenie wody w niezbędnej ilości do zaspokojenia podstawowych potrzeb egzystencjalnych gospodarstwa domowego. Należy wskazać także, że przedmiotowe rozwiązanie stanowi aspekt edukacyjny społeczeństwa w zakresie występującego problemu suszy hydrologicznej.

Należy podkreślić, że wprowadzenie taryfy progresywnej nie będzie obowiązkiem a autonomiczną decyzją gminy, która będzie mogła zdecydować, czy chce wspierać takie proekologiczne i prospołeczne rozwiązania, mając na uwadze uwarunkowania lokalne.

Mając na uwadze powyższe okoliczności, w ocenie Ministerstwa Infrastruktury jak najbardziej zasadne jest przyznanie gminom dodatkowego instrumentu prawnego, z którego mogą ale nie muszą skorzystać, realizującego cele środowiskowe jak i społeczne.

3. W odniesieniu do **uwagi nr 3** dotyczącej potencjalnych **problemów interpretacyjnych** wojewody, RIO oraz innych organów kontrolnych w związku z taryfą progresywną, a także **wzrostu pracy administracji** z uwagi na konieczność zbierania danych na potrzeby taryfy progresywnej, przedstawiam następujące informacje.

Założeniem jest by opracowywane przepisy dotyczące taryf progresywnych były jak najbardziej zrozumiałe i jednoznaczne dla adresatów. W tym celu przeprowadzono szerokie konsultacje publicznej i opiniowania, z licznymi organami administracji publicznej. Zgłoszone uwagi i wątpliwości zostały szczegółowo rozpatrzone a projekt ustawy został doprecyzowany i poprawiony w celu wyeliminowania potencjalnych wątpliwości prawnych. Do Ministerstwa Infrastruktury nie wpływały sygnały, że opracowane przepisy są niezrozumiałe lub że będą wywoływały problemy interpretacyjne. Należy wskazać, że projekt ustawy będzie także rozpatrywany przez komisję prawniczą w ramach której poszczególne przepisy będą doprecyzowywane pod względem legislacyjnym i prawnym. Mając na uwadze, że przedmiotowe ryzyko może występować w przypadku opracowywania każdego projektu ustawy, podjęto szereg czynności w celu ograniczenia do minimum takich wątpliwości.

Zakłada się, że wprowadzenie taryfy progresywnej i czynności związane z tą taryfą nie doprowadzą do istotnego zwiększenia zadań po stronie samorządów. Uchwały zakładające wprowadzenie taryfy progresywnej mają charakter jednorazowy. Podobnie ustalenie liczby osób w formie deklaracji o zamieszkaniu powinno mieć charakter jednorazowy. Należy jednak podkreślić, że to rada gminy autonomicznie zdecyduje o sposobie ustalania liczby osób zamieszkałych w poszczególnych nieruchomościach. Tym samym możliwe jest także wykorzystanie sposobu najmniej angażującego zasoby osobowe samorządów, czyli opracowanego już rejestru prowadzonego na potrzeby ustalania opłat za odpady. W tym przypadku wystarczające będzie wykorzystanie danych będących już w posiadaniu gminy na potrzeby wprowadzenia taryfy progresywnej, co nie powinno doprowadzić do zwiększenia zaangażowania pracy samorządów.

Z poważaniem,

Dokument podpisany elektronicznie przez:

Edyta Tużnik-Kosno

Dyrektor

Potwierdzam zgodność kopii wydruku z dokumentem elektronicznym:

Identyfikator dokumentu	1893624.9806968.7107285
Nazwa dokumentu	Odpowiedź do ZGWRP.pdf
Tytuł dokumentu	Odpowiedź do ZGWRP
Sygnatura dokumentu	
Data dokumentu	15.09.2025
Skrót dokumentu	C291C6E53A76B0C132A775553DC195B6F870F0C2
Wersja dokumentu	1.5
Data podpisu	15.09.2025 23:04:30
Podpisane przez	Edyta Tużnik-Kosno Dyrektor
Rodzaj certyfikatu	Certyfikat kwalifikowany podpisu elektronicznego

EZD 3.128.103.103.

Data wydruku: 16.09.2025

Autor wydruku: Dubiel Joanna (Główny Specjalista)